

Convenant verlaging fosfaatproductie via rundveevoerders

Dit convenant wordt afgesloten voor de periode van 1 juli 2011 tot 1 januari 2013 tussen enerzijds

LTO Rundvee

ten dezen vertegenwoordigd door de heer C. Romijn

en anderzijds:

de Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie

ten dezen vertegenwoordigd door de heer H.W.C.M. Flipsen

en

het diervoederbedrijf (hierna te noemen de ondergetekende):

Naam diervoederbedrijf Coöp. Arkervaarnt-Twente U.A.
Straat Postbus 5
Postcode en Plaats 3860 AA NIJKERK

in aanmerking genomen:

1. dat LTO Nederland en Nevedi in december 2010 een akkoord hebben bereikt voor het sturen op het verlagen van de fosfaatproductie via diervoeders ofwel het 'voerspoor'. In het akkoord is opgenomen dat het kengetal P-benutting centraal staat in de sturing voor het verlagen van de fosfaatproductie in alle dierlijke sectoren. Het kengetal brengt tot uitdrukking de afvoer van fosfor via dierlijke producten versus de totale aanvoer van fosfor via diervoeders (mengvoerders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders);
2. dat LTO Nederland en Nevedi ten behoeve van de derogatie in het 5^e Actieprogramma een gezamenlijk doel voor fosfaatreductie hebben vastgesteld van 20 miljoen kg in de periode 2011 tot 2013. Hiervan zal de rundveehouderij uiteindelijk 10 miljoen kg op jaarbasis voor haar rekening nemen;
3. dat LTO Rundvee en Nevedi het technisch en economisch verantwoord vinden om de totale P-aanvoer (mengvoerders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders) in het rantsoen van rundveebedrijven met gemiddeld 10% te verlagen ten opzichte van de referentiejaar 2008/2009;
4. dat LTO Rundvee en Nevedi de verantwoordelijkheid nemen om nut en noodzaak van het verlagen van de fosfaatproductie door het verlagen van de totale P-aanvoer uit te dragen onder alle leveranciers van diervoeders en de rundveehouders;
5. dat 2011 al een aantal maanden onderweg is, wordt voor dit jaar gestart met de maatregelen die onderstaand zijn omschreven, met als doel op jaarbasis 5 miljoen kg aanvoer te reduceren;
6. dat de deelnemers aan dit convenant worden vermeld op de websites van LTO Noord, ZLTO, LLTB en Nevedi;
7. dat LTO Rundvee en Nevedi verwachten dat uiterlijk 1 januari 2013 alle rundveebedrijven werken met BEX, of een andere methode voor de berekening van de P-balans, waarmee de beschikbare plaatsingsruimte op het bedrijf volledig wordt benut,

in dit convenant wordt verstaan onder:

1. BEX bedrijf: een rundveehouderijbedrijf waarvan de Bedrijfsspecifieke Excretie (BEX) van stikstof en fosfaat wordt berekend op basis van de werkelijke productie, rekening houdend met de specifieke omstandigheden op het bedrijf;
2. niet-BEX bedrijf: een rundveehouderijbedrijf waarvan de excretie van stikstof en fosfaat wordt berekend aan de hand van forfaitaire normen die door de overheid zijn vastgesteld,

convenantpartners zetten zich gezamenlijk in:

1. om de fosfaatproductie van alle rundveebedrijven te reduceren door de totale P-aanvoer in het rantsoen van rundveebedrijven met gemiddeld 10% te verlagen ten opzichte van de referentiejaren 2008/2009;
2. om bij de bestaande BEX bedrijven het economisch voordeel te maximaliseren o.a. door het verbeteren van de P-benutting en het verlagen van de totale P-aanvoer via rundveevoeders (mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders);
3. om bij de niet-BEX bedrijven:
 - de totale P-aanvoer via rundveevoeders (mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders) te verlagen met gemiddeld 10% ten opzichte van de referentiejaren 2008/2009 en/of;
 - de P-benutting te verbeteren zodat aan de geformuleerde doelstellingen wordt voldaan;
4. om bij de niet-BEX bedrijven het gebruik van BEX te bevorderen,

ondergetekend diervoederbedrijf spant zich in om:

1. (naast BEX-voeders) in het productassortiment mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders op te nemen met een laag bruto P-gehalte. Met deze voeders worden rundveebedrijven in staat gesteld te voldoen aan de reductiedoelstelling voor de P-aanvoer met 10% ten opzichte van de referentiejaren 2008/2009;
2. in overleg met producenten en/of leveranciers van enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders na te gaan welke mogelijkheden er zijn om het bruto P-gehalte van deze voedermiddelen te verlagen;
3. (via de bedrijfsadviseurs) de totale P-aanvoer en de P-benutting van diervoeders op bedrijfsniveau inzichtelijk te maken voor hun klanten, de rundveehouders. Voor de berekening van de P-aanvoer en de P-benutting kan gebruik worden gemaakt van BEX of de "P-toets Rundvee", ontwikkeld in opdracht van LTO Rundvee en Nevedi;
4. deel te nemen aan de enquête van Nevedi* waarmee het volume en het gemiddelde P-gehalte van alle in Nederland afgezette rundveevoeders (mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders) wordt opgevraagd,

LTO Rundvee spant zich in om:

1. de reductiedoelstelling van 10% voor de P-aanvoer op rundveebedrijven ten opzichte van de referentiejaren 2008/2009 bij al haar leden rundveehouders actief onder de aandacht te brengen;
2. de niet-BEX bedrijven voeders met een laag bruto P-gehalte als standaardvoeders te laten accepteren;
3. met ledenbijeenkomsten in het najaar van 2011 in te zetten op de verhoging van het bewustzijn van de noodzaak tot het verlagen van fosfaatproductie in Nederland;

4. aanvullend op de ledenbijeenkomsten het thema "Resultaat met minder fosfaat" actief in te brengen in bestaande en nieuwe ondernemersnetwerken via de MelkveeAcademie, Koeien&Kansen, etc.;
5. via bedrijfsrapportages in vakbladen, informatie op de websites van de LTO Noord, ZLTO en LLTB, etc. het belang van de reductie van de P-aanvoer met 10% te benadrukken en positief onder de aandacht te brengen;
6. het gebruik van BEX in de rundveesector te bevorderen,

Nevedi spant zich in om:

1. via informatie op haar website, themabijeenkomsten, artikelen in vakbladen, etc. bij haar leden het belang van betere P-benutting en de reductie van de P-aanvoer op rundveebedrijven te benadrukken;
2. de resultaten van dit convenant te monitoren via een halfjaarlijkse enquête die Nevedi uitvoert bij de ondertekenaars van het convenant. Met de enquête wordt het volume en het gemiddelde P-gehalte van alle in Nederland afgezette rundveevoeders (mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders) bij de ondertekenaars opgevraagd. De geconsolideerde resultaten van de enquête worden met LTO Rundvee besproken, waarna de totale gerealiseerde verlaging in hoeveelheid aangevoerde fosfor via diervoeders (mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders) ten opzichte van de referentie jaren 2008/2009 in een gezamenlijk bericht worden gepubliceerd.*

Dit convenant is van kracht vanaf 1 juli 2011 en loopt tot 1 januari 2013

Aldus overeengekomen en ondertekend,

Organisatie LTO Rundvee
Plaats en datum Den Haag, juli 2011

Handtekening

Naam ondergetekende C. Romijn
Functie voorzitter

Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie
Rotterdam, juli 2011

H.W.M.C. Flipsen
directeur

Diervoederbedrijf Coöp. Arherwaard - Twente C.A.

Plaats en datum Nijherk, 18 juli 2011

Handtekening

Naam ondergetekende C. Roordink

Functie directeur

*) In opdracht van het ministerie van EL&I stelt de Werkgroep Uniformering berekening Mest- en mineralencijfers (WUM) de fosfaatproductie vast. Bij deze berekening wordt ook de ruwvoerproductie meegenomen. De enquête van Nevedi richt zich alleen op de P-aanvoer via mengvoeders, enkelvoudige voeders en vochtrijke diervoeders.

Voerspoorconvenant officieel getekend

Extensieve melkveehouders krijgen 'BEX-light'

Elke veehouder moet zijn fosfaatbenutting inzichtelijk krijgen, daarom moeten ook extensieve melkveehouder aan een fosfaat-toets: de 'BEX-light'. Het voerspoor gaat daarmee een volgende fase in. Het doel blijft onveranderd: minder fosfaatoverschot om dierrechten buiten de deur te houden en derogatie te behouden.

Via het voerspoor 20 miljoen kilo fosfaat reduceren. Die doelstelling spraken LTO en Nevedi (Nederlandse Vereniging voor de Diervoederindustrie) onlangs richting elkaar en de buitenwereld uit. Deze week tekenden ze officieel het convenant.

Voor varkenshouders geldt het verplichte traject op basis van verordeningen (zie kader), voor melkveehouders blijft dat vooreerst uit. Nog niet nodig, stellen Nevedi-directeur Henk Flipsen en verantwoordelijk LTO-bestuurder Kees Romijn. "We hebben als LTO en Nevedi het vertrouwen samen met de zuivelindustrie en de melkveehouders voldoende resultaat te halen."

Romijn: "Wij snappen dat het lastig is voor sommige boeren om echt over te schakelen op fosfaatarm voer als je altijd gewend bent in de zomer een standaard A-brok te voeren. Maar het voordeel van het tegenhouden van de dierrechten geldt juist ook voor extensievere melkveehouders."

Deelname aan BEX (Bedrijf Specifiek Excretie) levert vaak voordeel op in fosfaatbenutting. Volgens Romijn hebben ongeveer twee-derde van de melkveebedrijven baat bij BEX-deelname. Nu nog ligt de deelname onder de helft van de Nederlandse bedrijven. "Via bijeenkomsten binnen onder andere de Melkvee Academie en voorlichting van voerleveranciers willen we nog meer ondernemers bewust maken van de kansen die BEX biedt."

Melkveehouders die daarna ook voor BEX-deelname kiezen, kunnen echter niet voor 1 januari starten. "Daarom kunnen we nu ook niet heel snel stappen maken op dat terrein", zegt Romijn. "Daarvoor moet het Ministerie van EL&I begrip hebben. En dat hebben ze denk ik ook wel. Staatssecretaris Bleker is streng maar begrijpt ook dat we niet van de vloer op de zolder kunnen stappen."

BEX-light

Er blijft een groep extensievere melkveehouders waarvoor BEX minder interessant is. Om wel extra druk achter de fosfaatreductie te zetten, komt er voor deze groep een 'BEX-light'. Idee is om deze P-toets (het uitrekenen van de fosfaatbenutting) op te nemen in de duurzaamheidsprogramma's van alle Nederlands zuivelondernemingen.

"Die afspraken stemmen we af met de Duurzame Zuivelketen waarin de Nederlandse Zuivelindustrie (NZO) en LTO samenwerken", vertelt Flipsen. "Ook de zuivel heeft belang bij de werking van dit traject. En zo maken we het een complete ketenaanpak. Precies zoals staatssecretaris Henk Bleker het wij het graag zien."

Werner Buck, vanuit de Duurzame Zuivelketen hier voor verantwoordelijk, staat achter de doelstellingen van het voerspoor. De medewerking van de zuivelfabrieken wil hij dan ook wel vragen, maar niet voordat EL&I duidelijkheid geeft over de kansen van deze aanpak. "Als Bleker ons toezegt dat een P-toets inbouwen in de duurzaamheidsconcepten van de zuivel helpt om dierrechten buiten de deur te houden, dan werken wij mee. Maar die toezegging wil ik binnenkort eerst van de overheid krijgen. De P-toets invullen blijft volgens Buck ook dan een vrijwillige keuze van elke melkveehouder. "Wij gaan wel stimuleren, maar niet verplichten. Al is de keuze volgens mij helder, als de melkveesector de dierrechten niet wil dan werkt iedereen gewoon mee aan een P-toets."

Eerder spraken vertegenwoordigers van voerfabrieken hun twijfels uit over een vrijwillige aanpak voor de melkveehouderij. Volgens Flipsen is daar onterecht en onnodig veel nadruk op gelegd. "Twijfel bespeur je altijd en overal. De hele veevoerindustrie staat achter deze aanpak. Binnen onze vereniging, die nagenoeg 100 procent dekkingsgraad heeft in de melkveehouderij, is letterlijk gesteld: 'Je kunt binnen Nevedi niet functioneren als je dit traject niet ondersteunt'. Er is dus volledig commitment."

Monitoring

De Tweede Kamer debatteert 14 september over dierrechten na 2015 voor de veehouderijsectoren. Elk halfjaar rekenen LTO en Nevedi de vooruitgang die via het voerspoor wordt geboekt door. Hoe dat monitoringstraject werkt en wat de verdere stappen zijn binnen het voerspoor, lichtten zij binnenkort toe aan het ministerie van EL&I.

Overtuigen hoeft daarbij volgens Flipsen en Romijn amper. Dit baseren zij op de steun die LTO en Nevedi nu ervaren van de EL&I-ambtenaren voor het voerspoortraject.

"Onze taak is alle melkveehouders van het belang overtuigen. Maar ook dat moet lukken", denkt Romijn. "Het is met fosfaatreductie net als eerder met de minas. Eerst wilde niemand eraan, later wilden we het niet meer kwijt. Het leverde namelijk geld op. Dat geldt voor een betere fosfaatbenutting net zo."

Verordening voor varkenshouderij komt, tijdstip nog onduidelijk

De verordening voor de varkenshouderij, om fosfaatreductie via het voerspoor af te dwingen, komt er hoe dan ook. Dat benadrukken Henk Flipsen en Kees Romijn. Niet omdat verplichting een doel is, maar het geeft een belangrijke borging.

Zeugenhouders moeten in 2011 een minimale fosfaatbenutting van 40 procent halen, voor opfokzeugen geldt 36 procent, voor vleesvarkenshouderij ligt de minimale benutting op 44 procent en voor dekberen op 12 procent.

"Maar voordat het productschap officieel met de verordening van start kan, moet het productschapbestuur, de SER (Sociaal Economische Raad) en het ministerie van EL&I het goedkeuren. Dat kost tijd. Laat onverlet dat de verplichte minimale benutting er komt."

Dat varkenshouders de verordening als stok achter de deur krijgen en melkveehouders (nog) niet, vindt Romijn verdedigbaar. "Varkenshouders hebben voornamelijk weinig direct economisch belang bij een lagere fosfaatinput. Daarom moet er een middel als een verordening zijn om reductie af te dwingen. Voor melkveehouders ligt het anders. Zij spinnen direct garen bij een efficiëntere fosfaatbenutting. Al ziet nog niet iedereen dat."

Pluimveeouders en de andere kleine diersectoren blijven vooreerst gevrijwaard. "Varkenshouders en melkveeouders zorgen voor het grootste overschot en kunnen dus ook het snelst bijdragen aan de noodzakelijke reductie."

Voor pluimveeouders en kalverhouders is wel een fosfaat-toets (P-toets) ontwikkeld. Veehouders kunnen die opvragen bij LTO.